

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 2. Sensualis appetitus paßiones.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

§. II. Sensualis appetitus passiones.

Sape à carne
tentamur.
1. p. 114. a.
3. & 1. 2. q.
80. a. 4.

a Iac. 1. 14.

Li. 1. off. c. 4.
Damon ob
servat op-
portunitate

Ser. 5. in qu.
b Gen. 3. 15.

c Gen. 49. 17

Damon per
corpus ten-
tat spiritum.

Spiritus per
Christum
vincit.

MAGIS adhuc sollicitos reddere nos debet tentatio, cum ad sensualitatem pervenit, qua passionum suarum motus iam profert: eò quòd maiores vires recipiat: ac proinde periculum sit multò maius.

PRO cuius rei explicatione supponendum est, cum S. Thoma, non esse existimandum primum pravarum cogitationum & affectionum excitatorem semper esse *damonem*; sed sapè nostram ipsam *carnem* male propensam, & corruptam ex seipsa eas producere: etiam si *damon* nullus esset, à quo induceretur, quamobrem S. Iacobus Apostolus dixit: *unumquemque tentari à sua concupiscentia abstractum & illectum: & concupiscentiam, cum conceperit, parere peccatum.* Noster tamen infensissimus adversarius non sinit sibi elabi occasionem: nam (vt S. Ambrosius ait) tunc nobis maxime insidiatur, cum similes inordinatas passiones advertit in nobis quasi bullire. applicat enim statim escam, laqueosque disponit, quibus capiamur. Si nos videat commoveri, aculeos suos infigit: suggerens nobis modos sumendæ vindictæ; quibus illaqueemur, & eius desiderio submergamur. Eodem spectat quod S. Bernardus dicit: serpentem mille artes habere, quibus aperit suos astus, b *insidiando calcaneo nostro*; affectus observando, quibus in nostro progressu movemur: & ibi mordet nos, & suum infundit venenum. Cui optimè competit quod Iacob Patriarcha de filio suo Dan prædixit, dicens: *fiat c Dan coluber in via, Cerastes in semita, mordens vngula equi, vt cadat ascensor eius retrò.* Quis hic est equus, nisi corpus nostrum: cuius ascensor, & qui illum equitat, est spiritus noster, qui dirigit illud per viam mandatorum DEI, & per semitam consiliorum eius? at *damon* tanquam coluber abscondit se in hac via, & tanquam Cerastes occultat se in hac semita: insidiatur enim gressibus, per eam ambulantis: repente verò mordet vngulas equi, apprehendendo ipsas *carnis propensiones*, & affectus, vt spiritum dei jciat. Nam quemadmodum equus à serpente in vngula ictus, tam diu saliens tumultuatur, vt ascensorem, nisi equitandi sit valde peritus à se diiciat: ita caro à *damone* instigata, ita commovetur, adeoque effrenatè insurgit, vt raptè etiam interdum miserum spiritum, eum trahens ad consentiendum peccato: nisi is dexter valde sit, artisque huius peritus: vt illi sciat resistere, & eius audaciam reprimere. Sed quoniam hanc dexteritatem spiritus non ex proprijs viribus habet, sed ex DEI virtute: adiecit idem Iacob: *salutare tuum expectabo Domine.* quasi diceret; vt me ab his serpentis insidijs & moribus defendam, fiduciam meam posui, non in brachio & industria mea, sed in *Salvatore*, quem Deus mihi missurus est, vnigenito scilicet eius Filio: cuius virtute victoriam me consecuturum spero,

SED ex parte nostra oportet nos cum omni celeritate has inordinatas affectiones reprimere, & mortificare, antequam hosti sint prædæ: iuxta illud Sapiētis: *d post concupiscentias tuas nō eas. Et a voluntate tua auertere. Si præstes animam tuam concupiscentias eius faciet in gaudium inimicis tuis*: quia facient ex eis *e funes*, quibus te tanquam Sampsonem ligent, *eruantq; tibi oculos*, ac faciant *molare* tanquam bestiam: & illudent tibi, eò quòd tuis culpis arma illis dederis, quibus te præcipitent. Sed æquum est tamen, vt illos tu potiùs irridesas. & quando serpens incipit *calcaneo tuo insidiari*, vt mordeat: conuertate contra illum, *caputque eius contere*, resistens, vt dictum est, eius tentationi, cum primùm incipit apparere.

PRÆTEREA quemadmodum coluber & Cerastes non possunt apprehendere ungulas equi *celerrimè* currentis, & vix terram pedibus contingentis; sed quando *paulatim* se mouet, pedemque in terra diutiùs figit: ita dæmon non facillè inuenit occasionem tentandi *feruentem* aliquem, magna festinatione per diuina omnia mandata *currentem*: nec partem aliquam in eo deprehendit, qua possit illum detinere, cum ipse nulla rerum terrenarum affectione teneatur: quia obiter tantum aliquid ex illis accipit, quòd sit vitæ ducendæ necessarium. *Tepidum* autem & passiones suas sequentè, facillimè serpens mordet, ac lædit: quia affectus sui pedem in rebus terrenis figit: & sapè non animaduertit periculum, donec damnum experiat: & eueniat illi, quod est scriptum in Iob: *immisit in rete pedes suos, & in maculis eius ambulat: abscondita est in terra pedica eius, & decipula illius super semitam*. quemadmodum enim *piscis*, ignari, quid faciant, ingrediuntur rete; & *aves* incidunt in laqueum; & *mures* in decipulam: ita *homines* intrant, & incidunt in tentationem, non attendentes, quid faciant, donec se captos videant. Sed in hoc ipso deprehenditur tentatoris *sagacitas*, & astutia: nam quemadmodum in retibus, laqueis, hamis, & mucipulis tales ponuntur *ceca*, quæ sint propensionis capiendorum apta: vt gustu irritato, in illas irruant: ita ait S. Gregorius constituit dæmon suas tentationes: ponens nobis ante oculos *escam rerum externarum*, ad quas videt nos propendere; & quarum conspectu irritatur & accenditur ignis mali desiderij quod vt expleamus, irruimus in ipsum laqueum. Considerat, inquit, S. Ephrem, aduersarius noster vitium, ad quod quisque propendet: & iucunda cuique inijcit vincula, vt in ijs libenter conuiuescat, & ita in ipsius maneat obsequio: bene prouidens, quòd, si iniucundis nos vellet vinculis alligare, citius ea abrumperemus, & reciperemus libertatem. Et quemadmodum belli dux, cum ciuitatem obsidet, diligenter obseruat debilitatem murorum partem, quam deiciat; vt ciuitatem ingrediatur: ita dæmon, ait Cassianus, cum animæ nostræ ciuitatem obsidet, diligenter obser-

uat

1.

Principis
obsta.
d Eccl. 18. 30
e Iud. 16.
13. 21.

2.

Feruens elu-
dit tenta-
torem.

Tepidus in-
uoluitur.
Iob. 18. 9.

Dæmon ob-
icium gra-
tum propo-
nit.

Ex S. Greg.
4. Mor. c. 17.
Lib. 14. Mo.
c. 17.

Ser. de lin-
gua morbo
& alijs vi-
tiji.

Coll. 24. c. 17

*Demon
considerat
infirmiora
terra.*

*Ex uno ab-
surdo se-
quuntur
plura.*

gNu. 24. 14.

Et c. 25. 2.

Et c. 31. 16.

3.

Apoc. 2. 14.

*Vitium po-
tentius ex-
pugnandum
Supra: Et
Coll. 5. § 14*

hi. Reg. 17.

40. 49.

4.

Colla. 5. c. 11

i Iud. 1. 24.

*Ne spernas
medica.*

Serm. 11.

uat partem eius debiliorem (vt si concupiscibilis inclinēt ad voluptates, aut irascibilis ad ultiones & ibi sua tormenta collocat, vt globos iaciat tentationum. Et sapē, si vel in vnum, quo delectatur, vitium deiciat; deicit etiam in alia magis horrenda: quæ ipsi alias non placebant, nisi tantopere primum placuisset. Hoc modo sciens: Israelitas ad sensuales voluptates propendere, suggessit Regi Balac per impium Prophetam Balaam, vt elegantes tæminas ad eorum tentoria mitteret, quæ illos ad fornicationem inuitarent, & pretium peterent, vt earum g Deos adorarent, & comederent de cibis idolis sacrificatis: quod re ipsa obtinuerunt. Contra hanc Satanæ astutiam præmunire te oportet sententia illa Saluatoris: *estote prudentes sicut serpentes*; vt ex hostis astutia discas, quam tu prudentiam habere debeas ad illum vincendum. Que in eo consistit, vt prauas tuas propensiones benè & exactè notas habeas, maiusque studium adhibeas, vt ab eo malo te custodias, ad quod te magis propensum intelligis: ipsamque propensionem, quæ in anima tua magis prædominatur, maiori feruore contineas, atque coerceras. Et quemadmodum infirmi, si membrum aliquod valdè debilitatum habeant, illi remedia & antidota applicant: eò quòd illud præ alijs patiat, maiusq; damnū sentit ex quocunq; caloris aut frigoris excessu: ita, ait Cassian⁹, meritò debent, qui animo infirmantur, efficaciora & frequentiora adhibere remedia ei passioni, & inordinatæ affectioni, à quibus magis debilitatur, & maiori exponitur periculo æternæ vitæ amissionis. Ad eius itaq; curationem dirigenda sunt *ieiunia, vigilia, meditationes, orationes & conscientia examina*. Nam licet hostis sit sicut Gigas ille h Goliath, *quinque his lapidibus poterit proferri*: quo prostrato, qui nobis alias est infensissimus, reliqui minores aufugient.

DENIQUE nullam passionem aut inordinatum affectum etiam minimum oportet negligere: nam vel talis, vt idem Cassianus ait, sufficet, vt te aduersario tuo tradat, indicando illi portam, qua pateat illi aditus ad ciuitatem animæ tuæ deprædandam. Solus i vnus homo qui egressus est de ciuitate Betel, ostendit hostibus introitum ciuitatis, quam obsidebant & illi ingressi percusserunt urbem in ore gladii. Et quamuis anima tua sit sicut Betel, quod significat domum Dei: si non tibi attendas, & passionem aliquam foras abire patiaris, quæ ad res huius mundi afficiatur: per eandem patebit hostibus aditus, ad eam deprædandam, & omnes eius habitatores, scilicet virtutes in ore gladij percutiendas. Et quemadmodum ait S. Doroteus, parum iuuat aquilam, caput & alas habere liberas, si venator vel ex vno ungue captam eam teneat: hoc enim sufficit, vt & plumas euellat, & caput ipsum amputet: ita etiam, quamuis vir sis valdè spiritualis, & contemplationi deditus: si dæmon vel ex vna inordinata affectione te captum teneat, periculum tibi imminet pereundi: ea enim passione disponet tibi mille laqueos, quibus te

non

non solum *alis* orationis & contemplationis priuet: sed etiam spoliatur *vita* gratiæ. Nec debes talem passionem parui facere, eò quòd sit de re parua: no- uerit enim dæmon citissimè eam mutare in aliam multò maiorem. Si *crinis* in aquam proiectus paulatim conuertitur in *serpentem*: quid mirum, si ali- qua *cogitatio* superflua, vel minima ad rem aliquam *affectio* per astutiam in- fermalis serpentis conuertatur in colubrum *peccati*. Et cum dicat Sapiens k *quasi a facie colubri fuge peccata*: fuge quoque ipsum *semen*, ex quo ille genera- tur, *paruas* etiam passiones mortificando, quæ sunt principia magnæ ruinæ. Attende, dæmonem, vt S. Hieronymus ait, appellari *Myrmicoleon*, qui initio ingreditur tanquam *formica*, & rodit grana virtutum. sed cum videt oppor- tunitatem tanquam *ferus Leo* ipsas animas deuorat. Si igitur experiri nolis eius feritatem, cum agit *Leonem*: prohibe parua eius furta, & rosiones, cum agit *formicam*.

§. III. Horrende imaginationes.

ALio stratagemate vititur aduersarius ad nos vexandos, à præceden- tenon nihil diuerso: non per voluptates & delicias, sed per cruciatus & inquietudinem cordis. Nam, commouens humores, & internas imagines excitans, efficit sæpè imaginationes terribiles, figuras horrendas, profun- das melancholias, iras furiosas, detestandas cogitationes infidelitatis, despe- rationis, blasphemiar, odijque in Deum, & sanctos eius: Aliquando quidè verbis interioribus molestissimis, ad quæ audienda nos cogit: imò & ipsam linguam inuitis nobis ad similia proferenda mouet: Aliquando figuris tri- stissimis, & scædissimis impellendo nos, vt eas aspiciamus, variasq; corporis partes commouendo ex horrore eorum, quæ in spiritu geruntur. Quod. n. fecit cum S. Antonio, & magnis alijs Sanctis, induens figuras ferarum, & mō- strorum, quibus horrendis spectaculis *oculos* intuentium affligebat, & trem- endis vocibus *aures* vexabat, & *corpora* ipsa grauibus vulneribus lædebat: hoc ipsum facit nunc sine his figuris cum multis: non dico peccatoribus, sed viris valdè probis, & iustis: qui similia patiuntur inuiti, & superiori spi- ritus parte strenuè resistentes. Cuius sufficiens signum est, *pæna* qua afficiū- tur cum talia sentiunt; & *studium*, quod in eijs reiiciendis ponunt; & *clama- mores*, quibus diuinæ gratiæ feruorem ardentè petunt: quæ tamen illis continuè adest, etiam ipsis non aduertentibus. Nam vt Christus D.N. dixit S. Catharinæ Senensi, cum similia pateretur: quoniam ego tecum eram, li- cēt in corde latens, hærentationes eò non pertingebant, nec te vincebant: sic enim impleo, quod per os Dauidis dixi: *a cum ipso sum in tribulatione; li- berabo eum, & glorificabo eum*: commutans planctum eius in gaudium, & tur-

Ex scin sil- la na- glecta orit in incendium.

k Eccl. 2. 2.

In id Job 4. 11. Tigris pe- rigit.

Dæmonis violentæ tentationes.

S. Antonius.

S. Cathari- na Sen.

1. p. Vita i- p. 116 c. 11.

a Ps. 90. 15.